Dosarul nr.1r-1334/25
1-25039067-02-1r-02122025
Judecătoria Străşeni, sediul Central
Judecător Talmaci Iana

D E C I Z I E
În numele legii

14 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru
În componența
Președintelui ședinței de judecată, judecător Ion Bulhac
Judecătorilor Andrei Mocanu și Vitalie Pîslariuc

a judecat în şedinţă publică, fără prezența părților în proces, recursul declarat de către procurorul în Procuratura Strășeni, Oficiul Călărași, Moțpan Ion împotriva sentinţei Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

Rața Ion *****, născut la *****, IDNP *****, născut și domiciliat în ***** str. *****, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, studii medii speciale, nesupus militar, celibatar, la întreținerea lui se află tatăl acestuia care are certificat de invaliditate de gr. II, angajat oficial Service Auto „Crisipoautoservice" SRL, anterior nejudecat.,-

de comiterea infracţiunilor, prevăzute de art. 264/1 alin.(5), art. 264/1 alin.(5) Cod penal al Republicii Moldova.

Cauză judecată conform prevederilor art. 364[1] Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de examinare a cauzei:
--în prima instanță: 24.03.2025 – 29.10.2025;
--în instanța de recurs: 02.11.2025 – 14.05.2026;

Asupra recursului procurorul în Procuratura Strășeni, Oficiul Călărași, Moțpan Ion împotriva sentinţei Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția instanței de fond:
Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, Rața Ion ***** a fost recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunilor, prevăzute de art. 264/1

alin.(5) Cod penal şi art. 264/1 alin.(5) Cod penal, în conformitate cu prevederile art. 364/1 CPP, art. 80/1 Cod penal, i s-a stabilit după cum urmează:

-Pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264/1 alin. (5) CP (episodul din 26.01.2025) - 2 (doi ani) închisoare.

-Pentru săvîrșirea infracțiunii, prevăzute de art. 264/1 alin. (5) CP (episodul din 11.08.2025) - 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, s-a aplicat lui Rața Ion *****, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Rața Ion ***** a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă în termenul de probațiune, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune şi prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În ordinea art. 90 alin. (6) lit. a), b) Cod penal, a fost obligat condamnatul Rața Ion ***** să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reședința fără consimţământul organului competent.

Conform art. 261 Cod de executare, executarea sentinței privind suspendarea condiționată a executării pedepsei de către Rața Ion *****, inclusiv respectarea restricțiilor stabilite de instanță pe perioada pentru care a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, se asigură de către organul de probațiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul condamnatul Rața Ion *****.

Măsura preventivă sub formă de liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 (șaizeci) zile stabilită inculpatului Rața Ion ***** prin încheierea Judecătoriei Străşen i(sediul central) din 06 octombrie 2025, a fost menținută până la rămânerea definitivă a prezentei sentinţe.

Mijloacele materiale de probă: CD-disk cu înregistrări audio-video pe faptul refuzului lui Raţa Ion de a fi supus testării alcoolscopice /f. d. 30/, CD-diskul ridicat de la martorul Marola Igor a faptului de refuz de către Rata Ion de a fi supus testării alcoolscopice /f. d. 32/, CD-disk cu înregistrări audio-video pe faptul refuzului lui Raţa Ion de a fi supus testării alcoolscopice. /V II f. d. 21/ CD-diskul ridicat de la martorul Buga Mihail, a faptului de refuz de către Raţa Ion de a fi supus testării alcoolscopice./V II f. d. 22/, s-a dispus a fi păstrate în continuare la materialele cauzei penale.

Corpul delict: automobilul de model „*****” marca „*****” cu numărul de înmatriculare *****, care aparține cu drept de proprietate lui Rața Ion *****, s-a dispus să rămână în posesia proprietarului după intrarea în vigoare a sentinței de condamnare.

Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, inculpatul Rața Ion la 26.01.2025, aproximativ la ora 01:30 min., fiind persoană care nu deține permis de conducere, conducînd automobilul de model ’’***** *****” cu n/î *****, deplasîndu-se pe una din străzile s. Sipoteni r-nul Călăraşi a fost stopat de către colaboratorii de poliţie şi fiind suspectat că a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, deoarece în timpul discuţiei din cavitatea bucală se simţea miros de alcool şi care acţionînd în baza pct.6.5.5 al Regulamentului cu privire la serviciul de patrulare rutieră al poliţiei rutiere, aprobat prin ordinul MAI nr. 45 din 19.02.2002, conform căruia

colaboratorii poliţiei sunt obligaţi să înlăture de la conducere conducătorii mijloacelor de transport, faţă de care există temei de a presupune că se află in stare de ebrietate şi să-i supună in modul stabilit de lege examinării medicale, i-au solicitat lui Raţa Ion să fie supus testării alcoolscopice pentru constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate şi naturii ei, la ce dînsul, contrar prevederile Regulamentului Circulaţiei Rutiere pct. 11 lit. j) care indică expres că ,,Conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea poliţistului, procedurii de testare a aerului expirat în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanţe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare", a refuzat şi s-a impotrivit de a fi supus testării alcoolscopice în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acţiunile sale intenţionate, inculpatul Rața Ion ***** a săvârşit infracţiunea, prevăzută de art. 264[1] alin.(5) Cod penal, individualizată prin - *refuzul şi împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei, săvîrşite de către o persoană care nu deţine permis de conducere*.

Tot el, la 11.08.2025, aproximativ la ora 00:05 min., fiind persoană care nu deţine permis de conducere, conducînd automobilul de model ,,***** *****" cu n/î *****, în timpul deplasării pe str. Alexandru cel Bun din or. Călăraşi a fost stopat de către colaboratorii de poliţie şi fiind suspectat că a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, deoarece în timpul discuţiei din cavitatea bucală se simţea miros de alcool şi care acţionand in baza pct.6.5.5 al Regulamentului cu privire la serviciul de patrulare rutieră al poliţiei rutiere, aprobat prin ordinul MAI nr.45 din 19.02.2002, conform căruia colaboratorii poliţiei sunt obligaţi să înlăture de la conducere conducătorii mijloacelor de transport, faţă de care există temei de a presupune că se află in stare de ebrietate şi să-i supună în modul stabilit de legeexaminării medicale, i-au solicitat lui Raţa Ion să fie supus testării alcoolscopice pentru constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate şi naturii ei, la ce dînsul, contrar prevederile Regulamentului Circulaţiei Rutiere pct. 11 lit. j) care indică expres că ,,Conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea poliţistului, procedurii de testare a aerului expirat in vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanţe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare", s-a impotrivit şi s-a eschivat de a fi supus testării alcoolscopice în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că, prin acţiunile sale intenţionate, inculpatul Rața Ion ***** a săvârşit infracţiunea, prevăzută de art. 264[1] alin.(5) Cod penal, individualizată prin - *refuzul şi împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei, săvîrşite de către o persoană care nu deţine permis de conducere*.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, procurorul în Procuratura Strășeni, Oficiul Călărași, Moțpan Ion a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi decizii, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care:

-Raţă Ion să fie recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunii, prevăzute de art. 264/1 alin. (5) Cod penal (episodul din 26.01.2025) şi în conformitate cu prevederile art. 80/1 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsă 2 (doi ani) închisoare,

-Raţă Ion să fie recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunii, prevăzute de art. 26/41 alin. (5) Cod penal (episodul din 11.08.2025) şi în conformitate cu prevederile art. 80/1 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsă 2 (doi ani) închisoare,

In baza art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul parţial a-i aplica lui Raţa Ion *****, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării în arest preventiv de la 11.08.2025 până la 08.10.2025 până la 21.01.2025.

Conform art. 106 alin. (1) şi (2) lit. a) din Codul penal, automobilul de model „***** *****” cu n/î ***** recunoscut corp delict, urmează a fi trecut gratuit în proprietatea statului, ca bun utilizat la săvârşirii infracţiunilor, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătoreşti.

În motivarea cererii de recurs nominalizate, acuzatorul de stat a invocat următoarele motive:

--Instanţa de judecată, fără a combate poziţia procurorului, nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei şi s-a limitat la stabilirea unei pedepse sub formă de 3 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform art.90 CP penal a suspendat executarea pedepsei cu închisoarea cu stabilirea unei perioade de probaţiune de 3 ani. Deşi, instanţa corect a apreciat că, prin stabilirea pedepsei cu închisoare se respecta principiului echităţii, iar aceasta inevitabil v-a contribui la atingerea scopului pedepsei penale prevăzute de art.61 din Codul penal, ilegal a considerat că executarea reală a pedepsei stabilită inculpatului, nu este raţională şi că acesta merită o ultima şansă şi a dispus suspendarea în totalitate a executării pedepsei cu închisoare. Pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci cînd gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. Acuzatorul de stat pledează pentru aplicarea pedepsei cu închisoare executare, fiindcă corectarea inculpatului şi restabilirea echităţii sociale v-a fi posibilă doar dacă ultimul v-a fi temporar izolat de societate, fiind totodată o pedeapsă proporţională faptelor comise.

--La fel, acuzatorul de stat nu este de acord cu soluţia în parte privind respingere solicitării procurorului de aplicare a confiscării speciale şi, respectiv, restituire automobilul de model „***** *****” cu n/î *****, ridicat de la Raţă Ion, recunoscut corp delict, motiv din care sentinţa şi în această parte este pasibilă casării. Astfel, în acord cu dispoziţiile constituţionale şi prevederile art. 106 alin. (2) din Codul penal, confiscarea specială constă în trecerea, forţată şi gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora. Sînt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare); utilizate sau destinate pentru săvîrşirea unei infracţiuni; rezultate din infracţiuni, precum şi orice venituri din valorificarea acestor bunuri.

--La caz, se constată, că obiect care a servit la comiterea infracţiunilor în prezenta cauză este automobilul de model „***** *****” cu n/î ***** ridicat de la Raţă Ion, care se impune a fi confiscat şi nicidecum restituit proprietarului acestuia. De altfel, sentinţa în partea cenzurată este absolut nemotivată, în condiţiile în care în ea nu se conţin argumente în justificarea neconfiscării automobilului de model „***** *****” cu n/î ***** ridicat de la Raţă Ion, utilizat la comiterea infracţiunilor şi, respectiv, recunoscut corp delict şi pe care este aplicat sechestru. Or, instanţa de fond, nu a luat în consideraţie că automobilul aparţine cu drept de proprietate inculpatului Raţă Ion şi l-a utilizat în ambele cazuri la săvârşirea infracţiunilor. Prin urmare, bunul enunţat supra prin sentinţă urmează a fi supuse confiscării, măsură care, reieşind din circumstanţele particulare speţei, în special destinaţia/menirea şi valoarea acestuia ca obiect al infracţiunii, este proporţională şi nu aduce atingere art. 1 CEDO, respectiv, nu reprezintă o ingerinţă în dreptul de proprietate privată, protejat art. 46 din Constituţie, şi nu afectează principiul prezumţiei nevinovăţiei, ca parte componentă a dreptului la un proces echitabil, în măsura în care prezumţia dobândirii licite a bunurilor este răsturnată prin probe de organele statului.

Procedura de notificare a părților a fost executată.

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

La 24 martie 2026 avocatul Ipatii Denis a depus referință în interesul lui Rața Ion prin care, a solicitat respingerea recursului, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Aprecierea instanței de recurs:

*Examinând sentinţa atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, referința depusă, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru consideră necesar de admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura Străşeni, Oficiul Călăraşi, Moţpan Ion, casînd parţial sentinţa Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Rața Ion *****, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond în alt complet de judecată, reieşind din următoarele considerente:*

Conform art. 437 alin. (1), pct. (1^4) Cod de procedură penală al RM, „Pot fi atacate cu recurs: 1^4) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.”

Instanța de recurs notează că, temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de Procedură Penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art. 448 alin.(1) Cod de procedură penală al RM, „Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Alin. (2) aceeași norme indică că „Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.”

Potrivit dispozițiilor art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. lit. b), d) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Din materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că, judecarea cauzei penale de învinuire a lui Rața Ion ***** în instanța de fond, s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364^1 Cod de procedură penală, și respectiv, legalitatea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, este verificată sub aspectele de drept: *dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii*.

Colegiul reține că, conform prevederilor art. 364^1 Cod procedură penală, pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a declarat, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvîrșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În baza cererii semnate de inculpat, în prezența apărătorului său, instanța de judecată a acceptat cererea respectivă prin încheierea protocolară din data de 08 octombrie 2025.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de fond, inculpatul Rața Ion *****, fiind avertizat pentru darea mărturiilor false, conform art. 312 Cod penal, a recunoscut în

totalitate faptele indicate în rechizitoriu, a acceptat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364[1] Cod procedură penală și nu a solicitat administrarea de probe noi.

Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, Colegiul penal constată că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364[1] Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de recurs nu este în drept a reține o altă situație de fapt, decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz se constată că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Rața Ion ***** în baza art. 264[1] alin.(5), art. 264[1] alin.(5) din Codul penal, după indici calificativi „*refuzul şi împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică în vederea stabilirii stării de ebrietate şi a naturii ei, săvîrşite de către o persoană care nu deţine permis de conducere.*”

Totodată, Colegiul penal ține cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, astfel, la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În cauza Tierce ș.a. versus San Marino, 2000, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

Mai mult ca atât, Colegiul Penal notează că, potrivit Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului (art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de procedură penală).

În acest context, Colegiul Penal atestă că, prin cerințele formulate în cererea de recurs formulată de acuzatorul de stat împotriva sentinței instanței de fond, se solicită agravarea pedepsei penale stabilită inculpatului Rața Ion *****, respectiv, instanța de recurs, reieșind din prevederile art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de Procedură Penală, este limitată în pronunțarea unei soluții, dacă prin aceasta se agravează situația inculpatului.

În temeiul art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. d) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de

către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Astfel, instanța de recurs reieșind din limitele judecării recursului, va admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Strășeni, Oficiul Călărași, Moțpan Ion împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, în baza art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate în partea individualizării pedepsei penale și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată, inclusiv în cazul în care eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Or, instanța de fond la pronunțarea sentinței din 29 octombrie 2025, nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a comis infracțiunile intenționat la o perioada scurtă de timp.

Din considerentele nominalizate, instanţa de recurs apreciază că pedeapsa stabilită şi individualizată de către instanţa de fond, nu răspunde atât principiului proporţionalităţii, cât şi scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal al RM, restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni.

Instanța de recurs notează că, în jurisprudența CEDO s-a statuat că dreptul de acces la o instanță acoperă și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională.

Potrivit art. 119 din Constituție, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Căile de atac reprezintă mijloace procedurale, prin intermediul cărora părțile interesate au posibilitatea de a solicita și obține casarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate sau ilegale.

Astfel, modul în care este reglementat controlul judiciar efectuat de către instanțele de apel și de recurs creează condiții pentru repararea greșelilor comise de prima instanță, rămânând în autoritatea lucrului judecat doar hotărârile legale și întemeiate.

De asemenea, finalitatea și rațiunea căilor de atac constituie și asigurarea aplicării uniforme a legilor de către toate instanțele judecătorești.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, 1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

În jurisprudența CEDO, în cauza Krombach vs Franța, 13 mai 1991, Curtea a menționat că statele contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate

poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 paragraf 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept.

La rejudecarea cauzei penale instanța de fond urmează să individualizeze pedeapsa, reieşind din prevederile art. art. 61, 75 Cod Penal, prin aplicarea procedeului de adaptare a naturii şi cuantumului sancțiunii la infracțiunea săvârşită şi persoana infractorului, la aptitudinea acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei, cu aplicarea sancțiunii efective, proporționale şi convingătoare, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În conformitate cu prevederile 449 alin. (1), pct.1) lit. a), 447- 448 Cod de procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Recursul declarat de către procurorul în Procuratura Strășeni, Oficiul Călărași, Moțpan Ion, se admite, casând parțial sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Rața Ion *****, *cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată*.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 29 octombrie 2025, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Andrei Mocanu

Vitalie Pîslariuc